

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייט

ע"פ 8140/19

ע"פ 8162/19

לפני: כבוד השופט נ' הנדל
כבוד השופטת ע' ברון
כבוד השופט י' אלרון

המערער ב-ע"פ 8140/19
והמשיב ב-ע"פ 8162/19 :
אמג'ד ג'אברין

נ ג ד

המשיבה ב-ע"פ 8140/19
והמערערת ב-ע"פ 8162/19 :
מדינת ישראל

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה ב-
תפ"ח 17-08-48669 מיום 10.7.2019 ו-23.10.2019 שניתנו
על ידי סג"נ א' אליקים והשופטות ת' נאות-פרי ו-ר' בש

תאריך הישיבה: ט"ו בשבט התשפ"א (28.01.2021)

בשם המערער ב-ע"פ 8140/19
והמשיב ב-ע"פ 8162/19 :
עו"ד רמזי קטילאת; עו"ד עומר תמייסי

בשם המשיבה ב-ע"פ 8140/19
והמערערת ב-ע"פ 8162/19 :
עו"ד ארז בן ארויה

מתורגמנית לשפה הערבית: גב' פריאל ימן

פסק-דין

השופט י' אלרון:

לפנינו שני ערעורים על פסק-דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (סגן הנשיא
א' אליקים והשופטות ת' נאות-פרי ור' בש) בתפ"ח 17-08-48669, בו הורשע המערער על
חלקו בהיערכות לפיגוע טרור רצחני שבוצע במתחם הר הבית (להלן: הפיגוע), ועל
פעולותיו העוקבות במטרה להסתיר את מעורבותו.

הפיגוע בוצע על-ידי שלושה אזרחים ישראלים, תושבי אום אל-פחם (להלן: המפגעים) ביום 14.7.2017, במהלכו ירו בשני תתי-מקלע מאולתרים מסוג "קרלו" מספר רב של כדורים לעבר השוטרים המוצבים בשער הכניסה הצפוני למתחם הר הבית, אשר נהרגו בחילופי הירי עם כוחות הביטחון.

בפיגוע נרצחו שני שוטרי משטרת ישראל, כמיל שנאן והאיל סתאווי ז"ל. כמו כן, נגרמו חבלות של ממש לשני שוטרים נוספים, ואחרים הוגדרו כנפגעי חרדה.

המערער, אף הוא אזרח ישראלי ותושב אום אל-פחם, סייע למפגעים במספר מישורים במשך החודשיים שקדמו לפיגוע, ומשנודע לו על ביצוע הפיגוע פעל להסתיר כל קשר לכך. לכן, בתום שמיעת ראיות, הורשע המערער בעבירות של סיוע לרצח, סיוע לתקיפה הגורמת חבלה ממשית, שיבוש מהלכי משפט, וקשירת קשר לעוון – לפי סעיפים 300(א)(2) ו-380 בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), וסעיפים 244, ו-499(א)(2) לחוק זה, בהתאמה; וכן בעבירה של פעולה בנשק למטרות טרור (החזקה והובלה), לפי סעיף 30(א) לחוק המאבק בטרור, התשע"ו-2016 (להלן: חוק המאבק בטרור).

על המערער נגזרו 16 שנות מאסר בפועל, וכן פיצויים לטובת עיזבונות השוטרים שנרצחו בפיגוע ולטובת שוטר נוסף שנפגע בפיגוע, לצד עונשים נלווים.

הערעור בע"פ 8140/19 מופנה כלפי הכרעת הדין וחומרת העונש שנגזר על המערער; ואילו ערעור המדינה בע"פ 8162/19 מופנה כלפי קולת העונש שנגזר עליו.

עיקרי העובדות הצריכות לעניין

1. על-פי המתואר בכתב האישום, במהלך חודש הרמדאן (26.5.2017-24.6.2017) ושלושת השבועות שלאחריו, המערער נהג להגיע לעיתים קרובות למסגד "אלמסלה" באום אל-פחם (להלן: המסגד), להיפגש שם עם המפגעים, ולשוחח עמם ביחידות לאחר תפילת הערב. במהלך פגישות אלה, המערער והמפגעים הרחיקו את הטלפונים הניידים שלהם, מחשש להאזנות של גורמי הביטחון.

במהלך אותם מפגשים, שוחחו המפגעים בנוכחות המערער על כוונתם לבצע פיגוע ירי בו יירצחו בני-אדם. תחילה התווכחו המפגעים לגבי יעד הפיגוע ומתווה ביצועו: בכלל זה הוצע על-ידי אחד מהם לבצע פיגוע ירי לעבר מתנחל יהודי, אולם

לבסוף החליטו לבצעו במתחם הר הבית ("אל-אקצא"), כאשר המערער מודע לכך שמדובר בתכנון לבצע מעשה טרור מתוך מניע דתי, לאומני, או אידיאולוגי.

בפגישות אלה גם סיפרו המפגעים למערער שברשותם שני תתי-מקלע מאולתרים מסוג "קרלו" (להלן: כלי הנשק), מחסניות וכדורים – וכן על אימוני ירי שביצעו בכלי הנשק בהרים שליד אום אל-פחם. בתוך כך, בעודם לבד במסגד, הראו המפגעים למערער את כלי הנשק, שהוחבאו בארון שבמסגד – והמערער אף אחז באחד מהם.

2. עוד תוארו בכתב האישום שתי הזדמנויות בהן המערער הסיע את המפגעים לאימוני ירי – האחת בסוף חודש יוני 2017, והאחרת כעבור שבוע – תוך שהגיע למסגד ברכבו בשעות הלילה, אז הוצאו כלי הנשק ממקום מחבואם, הוסתרו בתיק-גב, והובלו ברכבו של המערער להרים שליד אום אל-פחם.

באימון הראשון, המערער ואחד המפגעים ירו כל אחד בתורו מספר כדורים באוויר באחד מכלי הנשק; באימון השני ירו שניים מהמפגעים באוויר, בשני כלי הנשק. לאחר כל אימון שבו המערער והמפגעים למסגד, החזירו את כלי הנשק למחבואם, ושוחחו אודות טיב הירי שביצעו ומצב כלי הנשק.

כל זאת, על-פי הנטען, עשה המערער כדי לסייע למפגעים בביצוע הפיגוע ובמטרה לקדם או לסייע בביצועו של מעשה טרור, בודעו כי המפגעים מתכוונים לבצע פיגוע במתחם הר הבית, ממניע דתי, לאומני, או אידיאולוגי.

3. בהמשך לכך, בתחילת חודש יולי 2017 שמע המערער את אחד המפגעים משוחח בטלפון עם אחר שאמור היה לתקן אחת מהמחסניות לכלי הנשק; כן שמע המערער שניים מהמפגעים משוחחים ביניהם על הימצאות מצלמות אבטחה בשער הכניסה למתחם הר הבית, בעת שביקרו במקום; ולבסוף סיפר אחד המפגעים למערער כי "כמעט" הוציאו לפועל את הפיגוע מספר ימים קודם לכן.

4. בליל הפיגוע (13.7.2017), בסמוך לשעה 21:30, המערער הסיע שניים מהמפגעים מהמסגד לביתו של אחד מהם כדי להתקלח, ולאחר מכן החזירם למסגד. בהמשך, בסמוך לשעה 00:30, שב המערער למסגד ברכבו לבקשת אחד המפגעים, ושם מצא אותם מתפללים, כשעל הרצפה לידם מונחים כלי הנשק, שלוש מחסניות, כדורים, וסכין מתקפלת. לאחר שסיימו להתפלל, אמרו המפגעים למערער כי בכוונתם לבצע את הפיגוע בבוקר, ואף הציעו לו להצטרף – אולם הוא סירב.

בעודם במסגד, מסרו המפגעים למערער את חפציהם אישיים, וביקשו כי יעבירם למשפחותיהם. אחד מהם אף מסר למערער 500 ש"ח שהיו ברשותו, באומרו כי לא יזדקק להם עוד, וביקש מהמערער למסור דרישת שלום לבני משפחתו. לאחר זאת הסתירו המפגעים את כלי הנשק, המחסניות, הכדורים, והסכיין על גופם – הכל בנוכחות המערער, שאז הסיע את המפגעים, לבקשתם, למקום ממנו יוצאת הסעה מאורגנת למתחם הר הבית, בידעו כי הם מתכוונים לבצע את הפיגוע בבוקר אותו יום, במהלכו יירצחו בני-אדם, וכי אין בכוונתם לשוב משם בחיים.

5. לאחר מכן המערער שב לביתו, תוך שהוא מסתיר את החפצים שקיבל מהמפגעים במקום סמוך. בשעות הבוקר, לאחר שנודע לו כי המפגעים ביצעו את הפיגוע ונהרגו במהלכו, העביר את החפצים שנמסרו לו למקום מסתור מרוחק יותר – ובהמשך מחק מהטלפון הנייד שלו את מספרי הטלפון של שלושת המפגעים.

כעבור מספר ימים, אף קשר המערער יחד עם אחר, חברו של אחד המפגעים, להעלים את מכשיר ה-DVR של מצלמות האבטחה במסגד לשם העלמת ראיות – אך המכשיר נתפס על-ידי המשטרה בטרם הספיקו לעשות כן. כל זאת עשה המערער בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי.

פסק דינו של בית המשפט המחוזי

6. כעולה מהכרעת דינו של בית המשפט המחוזי, המערער הודה במרבית עובדות כתב האישום. לדבריו, אמנם נכח במפגשים במסגד, במהלכם שוחחו המפגעים בנוכחותו על כוונתם לבצע פיגוע, והיה מודע כי מדובר בתכנון להוציא לפועל מעשה טרור ממניע דתי, לאומני, או אידאולוגי – אך לא רצה בהתרחשות הפיגוע וניסה להניא את המפגעים מכך.

7. בעדותו בבית המשפט אף הוסיף המערער כי נוצל על-ידי המפגעים, בין השאר במטרה לסבכו; וכי אף לא האמין ברצינות כוונותיהם לבצע את הפיגוע. בהקשר זה גם ציין שקיבל מאמו "בתדהמה" את ההודעה על ביצוע הפיגוע.

באשר לירי בהרים ליד אום אל-פחם (להלן: הירי בהרים), המערער הכחיש שהיו אלה אימוני ירי, וכן כל קשר בין הירי לפיגוע. לדבריו, היה זה ירי "שגרתית" אותו נהגו המפגעים לבצע אף בלעדיו. עוד הכחיש כי המפגעים תיארו את מעשיהם כ-"אימוני ירי" – ובהקשר זה גם טען ששניים מהם היו חובבי ירי, וכי מדובר בתחביב נפוץ בעירם.

יוצא, אפוא, כי המערער מכחיש כי הירי עובר לפיגוע היה בגדר אימון, לו סייע לצורך הפיגוע.

8. נוכח תשובת המערער לכתב האישום, יריעת המחלוקת במשפטו הצטמצמה לשתי שאלות עיקריות: ראשית, תכלית הירי בהרים וזיקתו לפיגוע; שנית, קיומו של היסוד הנפשי הדרוש להרשעת המערער בעבירות הסיוע שיוחסו לו.

9. השאלה הראשונה הוכרעה לחובת המערער על-סמך אימרותיו בחקירות השב"כ והמשטרה. בחקירותיו אלה סיפר כי שוחח עם המפגעים על "ענייני אמל"ח", שיחות שבמסגרתן אמרו לו שבכוונתם לבצע ירי "לטובת אימון" ושכבר ביצעו ירי בהרים שליד אום אל-פחם פעמים רבות במהלך חודש הרמדאן.

כששוחחו על "נושאים רגישים" אלה, סיפר המערער, כי הוא והמפגעים הרחיקו את הטלפונים הניידים מחשש להאזנות גורמי הביטחון. עוד סיפר המערער לעניין כלי הנשק שהוחבאו במסגד ועל כך שהבחין בהם, וכן על הסעותיו את המפגעים לביצוע הירי בהרים – וציין שהיה זה לאחר שידע על כוונתם לבצע פיגוע במתחם הר הבית.

10. החקירות תועדו בשפה העברית בלבד – הן בדוחות זיכרון-דברים (זכ"דים) של חוקרי שב"כ והן באימרותיו של המערער במשטרה – אף שכולן נערכו בשפה הערבית. בתיעוד האמור מצוין מפי המערער שימוש לסירוגין במונחים "אימוני ירי" ו-"ירי" בהתייחס לירי בהרים, אף שלטענתו כלל לא השתמש במונח "אימוני ירי", אשר "הוטבע על-ידי חוקריו".

לפיכך, חוקרי השב"כ והחוקר המשטרתי נשאלו בעדויותיהם על הבדלי המינוח בתיעוד, ואלה השיבו כי אינם זוכרים אם המערער השתמש במילה הערבית "תדריב", שפירושה "אימון". מנגד, החוקרים עמדו על כך שאכן מדובר היה באימון – וזאת נוכח מכלול נסיבות הירי בהרים, כפי שתוארו על-ידי המערער.

11. בעדותו, ניסה המערער לתאר את הירי בהרים ככזה שנועד למטרת "שעשוע כתחביב" – וזאת כחלק מגרסתו הכללית לפיה לא ידע, התכוון, או רצה לסייע למפגעים. גרסה זו נדחתה בהכרעת הדין כבלתי-אמינה ובלתי-משכנעת, נוכח הסתירות הפנימיות שנמצאו בה, כישלונה להסביר באופן מתקבל על הדעת עובדות שונות שלא הוכחו על-ידי המערער, וכן העדר אחיזה בחומר הראיות.

לפיכך, נקבע שמדובר בהיתממות דחוקה ומגמתית מצד המערער, שנועדה למזער את חלקו בהיערכות לפיגוע, בעוד שבפועל סייע למפגעים "בכל מאודו" וראה את עצמו כאחד מהם – "החבר הרביעי" בחבורה, כלשונו – כפי שאף הם ראו אותו.

עוד נקבע, כי בדומה לגרסתו הכללית של המערער, גם טענתו האמורה לגבי תכלית הירי בהרים באה לעולם כדי לנתק את הקשר בין הירי לפיגוע – וזאת, בעוד שמכלול הראיות מלמד בבירור על כך שהירי לא נשא "אך גוון פלילי", כי אם נועד למטרת טרור ולצורך ביצוע הפיגוע המתוכנן.

12. בכך הוכרעה לחובת המערער גם השאלה השנייה שבמחלוקת, ונקבע כי היה מודע היטב לטיב התנהגותו המסייעת ולכך שהמפגעים עומדים לבצע את הפיגוע, וזאת מתחילת מעורבותו בהיערכות לפיגוע.

עוד נקבע, כי אף אם בשלבים המוקדמים לא הייתה למערער "מודעות של ממש" לכך שהפיגוע יבוצע, הוא לכל הפחות היה אז במצב של "עצימת עיניים" – וכי בכל מקרה, בליל הפיגוע כבר היה לו "ברור כשמש" שיבוצע בקרוב מאוד. מכיוון שבעת הזו מודעות המערער לטיב מעשיו ולמה שעתיד להתרחש הייתה בדרגת "ודאות קרובה", נקבע גם שניתן להחיל בעניינו את "הלכת הצפיות" כדי לקבוע שעמדה לנגד עיניו מטרה ברורה לסייע למפגעים – אף שאין בכך צורך, שכן התנהלותו, המדברת בעד עצמה, מלמדת על קיומה של מטרה כאמור כבר בשלבים המוקדמים.

13. לפיכך, ועל-סמך "חיזוק חיצוני למכביר" שנמצא למגוון פרטים שהמערער מסר בחקירותיו, הרשיע אותו בית המשפט המחוזי בכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום, ובעיקרן עבירות הסיוע.

בית המשפט מנה בין יתר אותם חיזוקים שמצא, פלט נתוני תקשורת שהופקו ממכשירי הטלפון הנייד של המערער, ממנו ניתן ללמוד על הקשר בינו לבין שלושת המפגעים, בכלל זה התקשרויות ביניהם בליל הפיגוע, המאמתים את גרסתו בחקירותיו (ת/116; ת/117); מציאת ותפיסת סכין בזירת הפיגוע סמוך לגופתו של אחד המפגעים עליה נמצא פרופיל דנ"א של המערער; סרטון שהופק ממכשיר הטלפון הנייד של אחד המפגעים, המראה את המערער כאחד היודע אודות כוונת המפגעים לבצע פיגוע במתחם הר הבית, וכן ממחיש כיצד חיזק זה האחרון את ידיהם (ת/125, סרטון 260); התאמה בין תשעת תרמילי הנשק שנתפסו במקום ביצוע הירי, אליו הוביל המערער את חוקריו,

לבין אלה שנתפסו בזירת הפיגוע; הימצאות חפצים שהמפגעים מסרו למערער טרם צאתם לביצוע הפיגוע במקום בו הוחבאו על-ידו.

בהקשר זה נקבע כי המערער נטל חלק פעיל בהיערכות לפיגוע, סייע בהתארגנות לקראתו במשך תקופה משמעותית, ותרם באופן ממשי ליצירת התנאים לביצועו, בהיבט הפיזי; וכי כחלק מכך, רקם עם המפגעים את תכנית הפיגוע, חיזק את ידיהם וגיבה אותם – ובכך היה לחלק בלתי-נפרד מהמפגעים, הנבדלים ממנו רק בהוצאת הפיגוע לפועל.

14. בגזר דינו, קבע בית המשפט המחוזי כי מעשי המערער חמורים ביותר, לנוכח שלל הערכים החברתיים שכל פיגוע טרור רצחני רומס ברגל גסה – קדושת החיים, ביטחון המדינה וריבונותה, ושלוש הציבור – ובפרט כזה שכוון נגד כוחות הביטחון, ולווה בפגיעה בשלטון החוק (בשל העבירות הנוספות שביצע המערער לאחר שנודע לו על הפיגוע).

עוד נמצא כי ערכים חברתיים אלה נפגעו במידה רבה, לאור תוצאותיו הקשות של הפיגוע; תוצאותיו הפוטנציאליות, בהתחשב בכמות התחמושת שנשאו המפגעים והמיקום הרגיש שבחרו כיעד – שני היבטים שהיו בידיעתו המלאה של המערער; והפרת חובת האמונים של המערער כאזרח המדינה, בחירתו לגרועם שבאויביה.

לבסוף נמצא גם כי מידת האשם של המערער גבוהה, מאחר שמעשיו מצויים במדרג גבוה של סיוע, אשר כפסע בינו לבין מבצע בצוותא, מבחינה עובדתית ונפשית כאחד.

15. בהמשך לכך, בקבעו מתחם עונש הולם של 13 עד 20 שנות מאסר בפועל, דחה בית המשפט המחוזי את טענת המערער כי בשונה מאחרים שהורשעו בסיוע לביצוע פיגועי טרור, תרומתו לא הייתה הכרחית לביצוע הפיגוע, מעשיו לא היו קשורים ישירות לפיגוע, לא היוו "חוליה אחרונה בשרשרת", ולא כללו ניסיון לעזור למפגעים לברוח. כן נדחו טענות המערער כי היה רק "ספיח" שעשה כדברי המפגעים, כי מעורבותו נבעה מקשרי החברות והמשפחה עם שניים מהם, וכי דחה את הצעותיהם החוזרות להצטרף לפיגוע משום שמעולם לא רצה בהתרחשותו.

16. לעומת זאת, בהציבו את העונש מתחת לרף האמצע של המתחם שנקבע – 16 שנות מאסר בפועל – קיבל בית המשפט המחוזי חלק מטענות המערער לעניין נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (לפי סעיף 40א לחוק העונשין), ביחס לשיתוף הפעולה

מצדו עם גורמי הביטחון והאכיפה בשלב החקירה; החיסכון בזמן שיפוטי בצמצום יריעת המחלוקת, הן מבחינת העבירות והן מבחינת יסודות עבירת הסיוע; העדר עבר פלילי; ונסיבותיו האישיות כאב טרי לילדה. בצד זאת, הודגש הצורך "הרב בהרתעתם של מפגעים אחרים בכוח, המחייב הטלת ענישה משמעותית" על המערער.

בסופו של דיון, נגזרו כאמור על המערער 16 שנות מאסר בפועל, וכן פיצויים לטובת עיזבונות שני השוטרים שנרצחו בפיגוע, בסכום המרבי המותר (לפי סעיף 77(א) לחוק העונשין), ובנוסף פיצויים לטובת שוטר נוסף שנפגע וסבל מחרדה, תוך דחיית טענות המערער ביחס לנסיבותיו הכלכליות.

טענות הערעור על הכרעת הדין וחומרת העונש

17. המערער משיג על הרשעתו בעבירות הסיוע, ובליבת ערעורו מציב את השאלה: האם בצאתו לביצוע הירי בהרים יש משום "אימון ירי" שמטרתו לסייע למפגעים לבצע את הפיגוע?

לטענת המערער, הוא לא שם לו למטרה לסייע למפגעים, ואף לא יכול היה לצפות כי הירי מהווה "משום אימון" לקראת ביצוע הפיגוע – ומשכך הכרעת הדין מטילה עליו אחריות גדולה יותר מזו שהיא מנת חלקו בפועל, ולכך "השלכה מוחשית" על העונש שהוטל עליו.

18. לשיטת המערער, עניינה של המחלוקת בשאלת התקיימות היסוד הנפשי של עבירת הסיוע בעת מעשיו אלה. לטענתו, המשיבה לא הרימה את הנטל להוכיח מעבר לספק סביר את הנטען ביחס למטרת הירי בהרים, והיותו בעל "זיקה כלשהי" לפיגוע. בתוך כך, המערער מעלה שלוש השגות פרטניות על הכרעת הדין.

ראשית, נטען שהמונח "אימוני ירי" לא נולד "מרחם האמת העובדתית", אלא נוצר "בכור ההיתוך החדשני של עולם התוכן ואוצר המילים" הביטחוני של חוקרי השב"כ, ובהשפעת תוצאותיו הנוראות של הפיגוע. על כן, טוען המערער, שגה בית המשפט המחוזי בכך שהתבסס על סברות, פרשנויות, ניתוחים, ותובנות של חוקריו; במקום זאת, ולכל הפחות, היה על בית המשפט לקבוע כי הראיות אינן מספיקות כדי להכריע לחובת המערער במחלוקת לעניין תכלית הירי וזיקתו לפיגוע.

שנית, נטען כי יש להפחית ממשקל הודעות המערער במשטרה, בהעדר תיעוד כתוב לחקירותיו אלה בשפתו, והעדר תיעוד חזותי או קולי חלף זאת – הכל בניגוד לאמור בסעיף 8 לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשמ"ב-1982 (להלן: חוק התיעוד). לטענת המערער, בית המשפט המחוזי לא נתן משקל הולם למחדל חקירתו זה, שכן העדר תיעוד כתוב בשפה בה נחקר פוגם במהימנות התרגום הסימולטני של דבריו בסוגיה שבמחלוקת, ובכך מקים ספק הפועל לזכותו במנותק משאלת קבילותן של אימרותיו.

שלישית, נטען שבדחיית גרסת המערער כי הירי בהרים נועד למטרת שעשוע, התעלם בית המשפט המחוזי מ-"צבר נסיבות קשיחות" שלאורן "ניתן בהחלט" להגיע למסקנה כי היה זה ירי "חסר-תכלית". בכלל זאת מציין המערער את היות המפגעים "חובבי ירי" – עיסוק "שגרת" בעבורם, שלדבריו קדם להיכרותם ולתכנון הפיגוע – אשר לכן לא התייחסו לירי בהרים כאימון; את "תופעת הירי" שקיימת בעירו ומוכרת לגורמי האכיפה והביטחון; וכן את אופיו הסתמי והבלתי-מתוכנן של הירי, שלא תאם את מתווה הפיגוע. לפיכך, טוען המערער, מכלול נסיבות הירי אינו מעלה חשד סביר שמדובר היה באימונים, ומכאן שגם לא הייתה לו מטרה לסייע במעשיו אלה לפיגוע.

19. באשר לחומרת העונש שנגזר עליו, המערער טוען כי לנוכח חלקו המצומצם ביחס לזה שנקבע בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, כמתואר בנימוקי ערעורו, יש אף להקל בעונשו.

עוד נטען כי דינו נגזר כ-"מבצע עיקרי", הגם שלא הייתה לו שליטה בכלי הנשק או בעיתוי הפיגוע, וכי נקבע לו מתחם עונש חסר-תקדים בחומרתו, לרבות בהשוואה למי שהורשע בסיוע לפיגועי התאבדות רבי-נפגעים בשנות השיא של הטרור הפלסטיני.

לבסוף, טוען המערער כי בהצבת העונש בתוך המתחם ניתן משקל-יתר להרתעת הרבים, שכן מעורבות אזרחים ישראלים בפיגועי טרור היא עדיין בגדר חריג – וכי סכום הפיצויים גבוה יותר אף מזה שנקבע למבצעים עיקריים של פיגועי טרור – וזאת רק משום שהמפגעים אינם בין החיים.

טענות המשיבה וערעורה שכנגד על קולת העונש

20. המשיבה סומכת את ידיה על הכרעת הדין המפורטת והמנומקת, וסבורה כי טענות המערער אינן מצביעות על טעות כלשהי שנפלה בה, כל שכן טעות המצדיקה התערבות ערכאת ערעור.

לטענת המשיבה, צדק בית המשפט המחוזי בקבעו כי לשאלת המינוח המדויק בו השתמש המערער בחקירותיו לתיאור הירי בהרים "אין כל משמעות", ואין בה כדי לשנות את התמונה הראייתית הכוללת, לפיה קיים קשר הדוק בין הירי לפיגוע.

המשיבה מציינת כי בית המשפט שב והדגיש שהכרעתו אינה מבוססת על ההנחה לפיה המערער השתמש במונח "אימוני ירי" בחקירותיו, וטוענת כי אף אם נניח שהמערער לא נקט בלשון "אימון", הרי שעדויות החוקרים ומכלול נסיבות הירי בהרים מצביעים על כך שהיווה אימון לקראת הפיגוע.

עוד טוענת המשיבה כי אין לנתק את הירי בהרים מהתמונה הכוללת, המהווה "פאזל ראייתי שלם", וממנה עולה שלמערער הייתה מטרה ברורה לסייע למפגעים, וכי היה מודע לכך שמעשיו תורמים לביצוע הפיגוע – וזאת כבר בשלבים המוקדמים של תכנון הפיגוע, כמו גם לאחר שבוצע; בהקשר זה מפנה המשיבה לפרטים שונים שמסר המערער בחקירותיו ולראיות שאימתו מגוון פרטים נוספים. בהתאם, נטען כי המפגעים ביקשו מהמערער שיסיעם לירי בהרים מאחר שראו בו שותף מלא לתכנוניהם, וכי בהיענותו לבקשתם הבין המערער שיש קשר הדוק בין הירי בהרים לפיגוע המתוכנן, וכי מטרת הירי היא אימון לקראת הפיגוע.

לבסוף, המשיבה סומכת את ידיה על קביעת בית המשפט המחוזי כי הוכח רכיב המטרה של היסוד הנפשי הדרוש להרשעת המערער בעבירות הסיוע, וזאת אף ללא החלת "הלכת הצפיות" – וכן על קביעתו באשר למחדל החקירתי הנטען: לשיטתה, אין במחדל "כדי להעלות או להוריד" ביחס להגנת המערער, שאינו טוען לאי-קבילותן של אימרותיו במטרה אלא מלין על רישום לא מדויק של דבריו ביחס לירי בהרים בלבד, אשר מכלול הראיות מלמד בבירור כי נועד למטרות טרור ולצורך הפיגוע.

21. בערעורה שכנגד על קולת העונש, המשיבה טוענת כי למרות הרטוריקה הנוקבת שבגזר הדין, נעדרת ממנו המסקנה העונשית המתחייבת. בפרט, נטען כי בעונש המאסר ה-"קל יחסית" לא ניתן ביטוי הולם לבחירה במתחם הר הבית כיעד לפיגוע – היינו, לקדושתו הרבה של המקום, ולהשלכות החמורות שהיו לביצוע הפיגוע על אינטרסים חיוניים, ביטחוניים ומדיניים כאחד. בהקשר זה מציינת המשיבה כי בעקבות הפיגוע, מתחם הר הבית נסגר ליומיים; כי לכשנפתח, הוצבו גלאי מתכות (מגנומטרים) בכניסות אליו, דבר שהוביל לעימותים אלימים עם המתפללים; וכי כעבור זמן קצר, משהוסרו הגלאים, בוצע במקום פיגוע ירי נוסף – שקדמו לו דברי הסתה ועידוד בהשראת הפיגוע לו סייע המערער.

עוד טוענת המשיבה כי למערער הייתה מחשבה פלילית זהה לזו של מבצע עיקרי – היינו, כי סייע למחבלים מתוך כוונה שיצליחו בביצוע הפיגוע, ומאחר שהיה שותף למניעיהם ולמטרתם – כפי שמלמדת גם הרשעתו כמבצע עיקרי בעבירת הנשק לפי סעיף 30(א) לחוק המאבק בטרור. על כן, נטען כי יש להבחין בין המערער לבין אחרים שסייעו לעבירות ביטחון בכלל ומעשי טרור בפרט, ושהוטלו עליהם עונשים מתונים משמעותית מזה שהמשיבה עתרה לו בבית המשפט המחוזי לאור הנסיבות המיוחדות שהתקיימו באותם מקרים.

בהמשך לכך, המשיבה אף טוענת כי בקביעת מדיניות הענישה הנוהגת יש לתת "משקל נמוך מאוד" לפסיקה הקיימת, מאחר שקדמה לתיקון בעניין הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה (הוראות סימן א' 1 לפרק ו' לחוק העונשין) ולחוק המאבק בטרור. לשיטת המשיבה, בשל התיקון האמור, נסיבותיו האישיות של נאשם רלוונטיות רק לקביעת עונשו בתוך המתחם, וככלל מתגמדות לאור שיקולי הגמול וההרתעה – ואילו בחוק המאבק בטרור גלומה החמרה שיש להביאה לידי ביטוי בענישה, כעניין נורמטיבי.

דיון והכרעה

22. כלל טענות הערעור על הכרעת הדין עוסקות בקביעות עובדתיות ובממצאי מהימנות, משקל, ודיות הראיות, אותן קבעה הערכאה הדיונית, אשר אין זה מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בהן אלא במקרים חריגים בלבד (ראו, למשל: ע"פ 9284/17 חורש נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (5.3.2020)).

טענות המערער אינן מקימות עילה לחרוג מכלל זה בעניינו; זאת, בפרט בהיותן "מחזור" – כלשון המשיבה – של טענות שנותחו בדקדוק בהכרעת הדין, ובשים לב לכך שאף לשיטת המערער, קבלת טענותיו "לא תשנה את סעיפי החיקוק בהם הורשע", כלשונו.

23. קביעת בית המשפט המחוזי לעניין תכלית הירי וזיקתו לפיגוע התבססה על מארג ראיתי, שבמרכזו מכלול נסיבות הירי – כפי שפורטו על-ידי המערער בחקירותיו, ואושרו בעדותו – ועל "החיזוק החיצוני למכביר" לאימרותיו בראיות שאימתו מגוון פרטים שמסר.

24. עיון בהודעות המערער במשטרה אינו מותיר בעיני ספק כי לשיטתו, הירי בוצע כחלק מפעילות "רגישה", אשר ההקשר הרחב של פעילות זו הוא כוונת המפגעים לבצע

פיגוע בירושלים – אם כי בתחילה מיקום הפיגוע המדויק היה שנוי במחלוקת בין המעורבים. כך למשל, בחקירתו מיום 24.7.2017, ציין המערער:

”[שניים מהמפגעים – י' א'] החלו לדבר בפני על נשקים, שהם יורים ... באזור שנקרא ראס אל היג', זה אזור הררי באום אל פחם, ואחר כך מחמד מפדי [אחד המפגעים – י' א'] החל להצטרף אליהם לאימונים. אני רוצה לציין בפניך שכשהיינו מדברים על נושאים רגישים כמו מה שסיפרתי לך עכשיו ומה שאספר לך בהמשך, 'טוטו' [אחד המפגעים – י' א'] היה לוקח את הטלפונים ומרחיק אותם מאיתנו מחשש שמישהו יאזין לנו ... 'טוטו' הראה לי שיש לו גם נשק מסוג 'קרלו' ... כמו כן ראיתי שיש ברשותם 3 מחסניות ותחמושת. באחת הפעמים שישבנו במסגד הגיע 'טוטו' ואמר שרוצה לעשות פיגוע כנגד מתנחלים אך לא פירט אודות זאת, אז מחמד חאמד [מפגע נוסף – י' א'] התנגד ואמר שרוצה לבצע פיגוע בירושלים” (הודעת המערער במשטרה מיום 24.7.2017 (ת/1), שו' 69–77; ההדגשה הוספה – י' א').

דברים אלו ממחישים כי המערער עצמו סבר שהירי אופיין ב”רגישות” מיוחדת וזיקה לתכניות המפגעים לבצע את הפיגוע. זאת, תוך שהדגיש את האופן שבו הקפידו המפגעים על מעטה של חשאיות ביחס לביצוע הירי, הדומה במאפייניו לחשאיות שנשמרה ביחס לשיחותיהם שבהן תכננו את מתווה הפיגוע עצמו.

כמו כן, בעדותו, הבהיר המערער כי הירי התקיים לאחר שכבר שמע על תכניות המפגעים לבצע את הפיגוע, באופן שיש אף בו כדי לבסס את מודעתו לזיקה שבין הירי בכלי הנשק ששימשו את המפגעים לבין כוונתם לבצע פיגוע (תמלול הדיון בבית המשפט המחוזי מיום 27.12.2018, עמ' 22–23).

זאת ועוד, השימוש החוזר באותם כלי נשק המיועדים לביצוע הפיגוע עם המפגעים בלבד, באתר מבודד ומרוחק – בעוד שאחד המפגעים ביצע ירי כתחביב ליד ביתו – יש אף בו לטעמי כדי לבסס זיקה בין הירי לבין הפיגוע.

לבסוף, התנהלות המערער לכל אורך התקופה שבמהלכה נפגש עם המפגעים מלמדת על מטרתו לסייע להם בביצוע הפיגוע, ועל היותו במעגל הפנימי של שותפי הסוד לביצוע הפיגוע ולהכנות אליו – ואין להפריד בין חלקי ההתארגנות השונים באופן מלאכותי.

התנהלות זו כללה בין היתר מספר מפגשים שבמהלכם הצהירו המפגעים על כוונותיהם לבצע את הפיגוע תחת מעטה חשאיות; נסיעות להרים מבודדים לצורך אימונים בירי; ביקור מקדים בהר הבית; שותפות-סוד באשר למקום מחבוא הנשקים במסגד; מפגש בלילה שקדם לפיגוע; וכן את הסעת המפגעים בבוקר לנקודת ההסעה להר הבית, השיחות עימם לקראת הפיגוע במסגרתן נמסר לו כסף ופלאפון והתבקש למסור דרישת שלום לבני המשפחה – כאשר על פניו המדובר הוא בנסיעה לביצוע פיגוע ממנו אין המפגעים מתכוונים לחזור בעודם בחיים.

בנסיבות אלו, לא מצאתי כל טעם להניח כי דווקא אימוני הירי, אשר בוצעו לאחר שכבר נודעו למערער כוונות המפגעים לבצע פיגוע, אינם חלק ממאמציו לסייע להם במימוש כוונתם הרצחנית, ולא מצאתי כל ממש בניסיונו של בא-כוח המערער לבודד את אימוני הירי בהרים ממכלול התנהלותו של המערער.

בהתאם לכך, אף טענת המערער כי לא הוכחה מעבר לספק סביר התקיימות היסוד הנפשי הדרוש להרשעתו בעבירות הסיוע בכל הקשור לירי בהרים – דינה להידחות.

25. זאת ועוד, לאימרות המערער בחקירתו ובעדותו קיים חיזוק חיצוני מספק לשם הרשעתו בעבירת הסיוע כפי שהורשע בהן, ובכללן: ההתאמה בין תשעת תרמילי הנשק שנתפסו במקום ביצוע הירי, אליו הוביל המערער את חוקריו, לבין אלה שנתפסו בזירת הפיגוע, תומכת במסקנה כי הירי נועד לשמש כאימון לקראת ביצוע הפיגוע; וכן, מכלול הראיות אשר שימשו כחיזוק להוכחת קיום היסוד הנפשי של עבירת הסיוע ברצח ביחס לפעולותיו האחרות של המערער, אשר לגביו אין עוד מחלוקת, יש בהן אף כדי לשמש כחיזוק לקיום היסוד הנפשי לעבירת הסיוע ביחס לירי בהרים.

26. כמו כן, אין בטענת המערער שלפיה הירי בוצע למטרות תמימות כדי לסייע לו. כידוע, הסבר תמים מעין זה שהמערער ניסה לספק חייב להיות סביר – ולשם כך היה עליו להעמיד בפני בית המשפט המחוזי תזה ממשית ובעלת משקל מהותי, בשונה מאפשרות דמיונית או היפותטית גרידא (ראו, למשל: ע"פ 16/82 מלכה נ' מדינת ישראל, פ"ד לו(4) 317 (1982); ע"פ 685/81 אהרוני נ' מדינת ישראל, פ"ד לז(1) 692 (1983)).

במקום זאת, המערער רק חזר שוב ושוב על גרסתו, מבלי לסבר את אוזנו של בית המשפט לגבי היתכנותה והגיונה, מבלי להסיר את הספקות שעוררה, ומבלי להביא לה תימוכין ראייתיים כלשהם.

עוד יודגש, כי גרסת המערער הוצגה לראשונה במשפטו, ובניגוד לרושם שעלול להתקבל מהאמור בערעור, אין לכך זכר בחקירותיו. בין במשפטו ובין בערעור לא ניתנה כל סיבה להתפתחות זו; במקום זאת, בטענו ל- "צבר נסיבות קשיחות" ממנו התעלם בית המשפט המחוזי, המערער מתייחס לפרטי מידע שדווקא נזכרים בהכרעת הדין. כך התרשם בית המשפט, ואין סיבה להתערב בכך.

27. הנה כי כן, בפנינו התנהלות המלמדת כי הירי בהרים היווה אימון לקראת הפיגוע, אף בהנחה שהמערער לא השתמש במונח "אימון" בחקירותיו; וכי המערער היה מודע לכך והשתתף בירי לשם כך.

28. נוסף על כך, השגת המערער על השימוש בעדויות חוקרי השב"כ לחובתו – בטעות יסודה. עדויות אלה ניתנו כמתחייב מהיות החוקרים אנשי מרות שגבו אימרות-חוץ של נאשם, אשר הוגשו באמצעותם כראיה לחובתו (לפי סעיף 11 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971). במקרה זה, כשם שנעשה בענייננו, החוקרים אינם מעידים על אמיתות תוכנן של האימרות, אלא רק על עצם ונסיבות מסירתן – וזאת על-סמך הזכ"דים שכתבו במהלך החקירות או בסיומן (ראו: ע"פ 6613/99 סמירק נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3) 529, 547 (2002) (להלן: עניין סמירק)).

29. לאור האמור לעיל, גם בטענת המערער ביחס להשלכות המחדל החקירתי אין כדי לסייע בידו. בהכרעת הדין נקבע כי בנסיבות העניין אין מקום להפחית ממשקל אימרות המערער בסוגיה שבמחלוקת, מאחר שהמארג הראייתי מלמד בבירור על תכלית הירי בהרים וזיקתו לפיגוע, במנותק משאלת המונח המדויק בו השתמש לתיאור הירי בחקירותיו.

לטעמי, קביעה מעשית ונכונה זו ביחס להשלכות הראייתיות של המחדל החקירתי נתמכת גם ביתר נסיבות העניין: המערער נשאל במפורש לגבי "אימוני ירי" בחקירותיו, והשיב על שאלות רבות בעניין מבלי להשיג על אופן ניסוחן; המערער סיפר לחוקריו על הירי בהרים מיוזמתו, למרות שלכאורה חשב שמדובר בירי סתמי שאינו קשור לפיגוע; ונמצא כי המערער מסר את הודאותיו מרצון טוב וחופשי, כי לא חשש מחוקריו, וכי הודאות אלה הן בעלות "משקל סגולי" גבוה לאור הגיון הפנימי, אופן ההתנסחות וסדר אמירת הדברים.

מן הראוי לציין, כי המערער לא טען לאי-קבילות אימרותיו, אלא רק הלין על רישום לא מדויק של דבריו. אולם נימוק זה – שנזכר בהכרעת הדין ושהמשיבה נסמכה עליו בפנינו – אינו ממין העניין; קבילות לחוד ומשקל לחוד. טענת "לא אמרתי" כמו זו שהעלה המערער, לרבות ביחס לאימרתו, אין משמעה התנגדות לקבילותה, אין היא מתייחסת לנסיבות מסירתה, ואין היא מחייבת קיום "משפט זוטא" (ראו, למשל: ע"פ 156/65 מרדכי נ' מדינת ישראל, פ"ד יט(3) 596 (1965)). על כן, טענת המערער כי חתם על אימרתו במשטרה תחת איומי החוקר, מבלי שתורגמה וחרף סירובו, לא מהווה בהכרח "גרסה כבושה", אף שנטענה לראשונה בעדותו; ואולם, העובדה שהחוקר לא נשאל על כך בחקירתו הנגדית אכן מערערת על אמינות טענה זו – וממילא, המערער לא חזר על טענה זו בפנינו.

30. בצד זאת, אבהיר כי לא נעלמה מעיניי חומרתו העקרונית של אי-רישום אימרותיו של המערער בשפה הערבית. למרבה הצער, מדובר בדוגמה נוספת להתעלמות המתמשכת של רשויות החקירה מהחובה לתעד חקירה בשפת הנחקר – התעלמות שהחלה לפני ונמשכת אחרי שהחובה עוגנה במפורש בחוק התיעוד, וחרף הערות חוזרות ונשנות של בית משפט זה בדבר ההשלכות שעלולות להיות לכך על קבילותן ומשקלן של הודאות (ראו, בעיקר: עניין סמירק, בעמ' 552, והאסמכתאות המובאות שם; ע"פ 1746/00 ברילב נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(5) 145, 147-148 (2001); ע"פ 3250/10 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקאות 74-79 (12.1.2012)).

הדברים אמורים ביתר שאת בנסיבות המקרה דנן, שבהן חל סעיף 17(א) אשר לפיו אין חובה לערוך תיעוד חזותי של "חקירת חשוד בעבירת ביטחון".

לא בכדי קבע בית המשפט המחוזי, כי בהעדר תיעוד חזותי או קולי, אכן קמה למשטרה החובה לתעד את חקירת המערער בשפתו (לפי סעיף 8(2) לחוק התיעוד), וכי הפרתה מהווה פגם העלול להחליש מאוד את משקל אימרותיו, נוכח טענותיו לגבי המונח המדויק בו השתמש לתיאור הירי בהרים בחקירותיו.

31. ויודגש: חובה זו מהווה ביטוי חשוב לזכות להליך הוגן, כמובן, אך לא פחות חשוב מכך, היא נועדה לסייע בחקר האמת, על-ידי מניעת תקלות הנובעות מרישום בלתי-מדויק של דברי הנחקר, בדיוק כפי שקרה בענייננו; אילו קוימה החובה כלשונה, נראה כי היה בכך כדי לצמצם באופן משמעותי – ואולי אף למנוע לחלוטין – את המחלוקת ביחס לתכלית הירי וזיקתו לפיגוע. לא בכדי מדובר גם בהפרה לכאורה של כללי התנהגות החלים על חוקרי המשטרה (סעיף 5(א) לחוק התיעוד) – בהקשר זה

מטרידה במיוחד עדותו של החוקר המשטרתי בענייננו, לפיה "כלל לא ידע באותה עת" על חובתו האמורה.

32. מכל הסיבות הללו, מצאתי מקום להסתייג מההמלצה שנכללה בהכרעת הדין (מפי השופטת ת' נאות-פרי), לפיה על גורמי החקירה השונים לשקול לתעד בשפת המקור ביטויים בעלי חשיבות פוטנציאלית להמשך החקירה וההליכים המשפטיים. דומני כי ענייננו ממחיש ששימוט המלצה זו מוטלת בספק, נוכח הקושי לצפות מראש מה יטענו נחקרים להגנתם; בנוסף, ההמלצה עלולה ליצור רושם שגוי, כי תיעוד כתוב של החקירה בשפת הנחקר נתון לשיקול דעתם של גורמי החקירה – ולא היא. המדובר בחובה חוקית מפורשת, ועל המדינה לקיימה ככתבה וכלשונה.

33. אשר על כן, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערעור על הכרעת הדין להידחות, וכך אציע לחבריי לעשות.

34. באשר לגזר הדין, כידוע, ערכאת הערעור תיטה שלא להתערב בעונש שהטילה הערכאה הדיונית, לחומרה או לקולה, אלא במקרים חריגים שנפלה בהם טעות מהותית או שמתקיימת בהם סטייה קיצונית ממדיניות הענישה במקרים דומים (ראו, למשל: ע"פ 1465/20 מדינת ישראל נ' פלוני (19.3.2020)).

עם זאת, מהטעמים שיפורטו להלן, מצאתי כי בית המשפט המחוזי הקל עם המערער באופן המחייב את התערבותנו לחומרה, כאשר קבע את מתחם העונש ההולם בין 13 ל-20 שנות מאסר, וגזר, בסופו של יום, את העונש קצת מתחת למחצית מהעונש ההולם במתחם אותו קבע.

35. עונשו של המערער, אשר אכן עולה על אלה שהוטלו בעבר על מסייעים מסוגו, נובע בראש וראשונה ממידת האשם הגבוהה במיוחד שלו, זאת כמי שסייע למפגעים באופן מתמשך ומשמעותי ביותר, במישור האופרטיבי והרוחני, מתוך מודעות מלאה לכוונתם ותכניתם, ובמטרה ברורה לסייע בידם.

כאמור בגזר-הדין, המערער נתפס – בעיני עצמו כמו גם בעיני המפגעים – כחבר הרביעי בחוליית הטרור; הוא נטל חלק פעיל בהיערכות לפיגוע וסייע למפגעים בכל מאודו; וההבדל היחיד בינו למפגעים נעוץ בכך שלא השתתף בפועל בפיגוע.

36. פיגוע זה הסתיים ברציחתם של שני שוטרי משטרת ישראל אשר הופקדו על שמירת ביטחונם של הבאים בשערי הר הבית, בני כל הדתות. על כך יש להוסיף את הפגיעה בשוטרים נוספים אשר שהו במקום, בין אם פגיעה פיזית ובין אם פגיעה נפשית.

תוצאותיו של הפיגוע קשות וטראגיות עבור משפחות השוטרים שנרצחו, כפי שהדבר בא לידי ביטוי אף בטיעונים לעונש בפני בית המשפט המחוזי; כאבם זה של הורי השוטרים הנרצחים בא לידי ביטוי אף בדבריהם בפנינו.

37. במקרה דנן יש ליתן עוד משקל רב לבחירה במתחם הר הבית כיעד לפיגוע – נסיבה שאין חולק על קיומה ועל כך שהייתה ידועה למערער בעת שסייע למפגעים – וזאת לנוכח רגישות-היתר של כל הנעשה על הר הבית, ועל אחת כמה וכמה פיגוע רצחני על כל המשתמע מהפרשנות והסמליות של פיגוע במקום קדוש זה לדתות השונות.

בנסיבות העניין יש צורך חיוני מהמעלה הראשונה בהרתעת הרבים.

רק באחרונה הדגשתי את החומרה המיוחדת הכרוכה בביצוע מעשי טרור במתחם הר הבית, תוך זלזול מוחלט ברגישותו הבין-דתית ובשלומם של המתפללים, וכן תוך ניצול לרעה של חופש הפולחן והגישה למקום (ראו: ע"פ 9035/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 לחוות דעתי (15.9.2019); ע"פ 5590/16 נתשה נ' מדינת ישראל, פסקה 35 לחוות דעתי (17.1.2018); ע"פ 2390/17 מרזיק נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (28.12.2017); ע"פ 2579/14 פרחאן נ' מדינת ישראל (25.5.2017); ע"פ 8457/15 מדינת ישראל נ' וחווז (1.11.2018); ע"פ 195/16 קוטוב נ' מדינת ישראל (21.6.2016)).

בנוסף, כפי שטענה המשיבה, לפיגוע שבמהלכו נרצחו שני השוטרים ונפגעו אחרים, היו השלכות חמורות על אינטרסים חיוניים במישור הביטחוני והמדיני, ובמובן זה ניתן לראות בביצוע הפיגוע דווקא במתחם הר הבית כמעשה של פירומניה פוליטית.

38. מעורבות אזרחים ישראלים בפיגועי טרור היא אמנם תופעה חריגה, אך בכל היקף מדובר בתופעה מדאיגה, הראויה לכל גנאי, ושעל בתי המשפט לסייע בעקירתה מהשורש בענישה מחמירה – וכך נהגנו במקרים לא מעטים בשנים האחרונות (ראו האסמכתאות דלעיל, וכן, למשל: ע"פ 5536/18 אלבייאע נ' מדינת ישראל (13.6.2019); ע"פ 1214/18 נאשף נ' מדינת ישראל (11.11.2018); ע"פ 9552/16 קומבוז נ' מדינת ישראל (22.1.2018)). כפי שציינה המשיבה, הפיגוע לו סייע המערער כבר שימש לעידוד והסתה

למעשים דומים, ולמול זאת, מחובת בית המשפט לשגר מסר הרתעתי חד וברור לכל המפגעים בכוח – מבצעים ומסייעים כאחד.

39. אשר על כן, אציע לחבריי לדחות את ערעור המערער על שני חלקיו; ולקבל את ערעור המדינה על קולת העונש, באופן שעונש המאסר בפועל של המערער יעמוד על 18 שנות מאסר בפועל. יתר רכיבי הענישה יוותרו על כנם.

ש ו פ ט

השופטת ע' ברון:

אני מסכימה.

ש ו פ ט ת

השופט נ' הנדל:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט י' אלרון.

ניתן היום, י"ב בניסן התשפ"א (25.3.2021).

שׁוֹפֵט

שׁוֹפֵטת

שׁוֹפֵט

עע 19081400_J07.docx
מרכז מידע, טל' 077-2703333 *3852 ; אתר אינטרנט, <http://supreme.court.gov.il>